

אין א מקומ שמור". בספריה ראה א"ש שעון גROL שיש לו פנים של אדם וכשבחוץ ו/orת המשמש פניו מאירם וכן לאידן גיסא, ושאל א"ש האם אין שיין לאותו האיש.

בשעה 3:55 יצא מהספריה וצדע לחדרו כשהוא מלווה בדר' רזניק וחבריו המזקירות. ברכבו הציעו למפקד בכיר במשטרת ני. שהי' במקום.

מספרים שבכימים אלו כתוב אחד לא"ש שהוא צריך לנסוע לקליפורניה וענה לו א"ש תשובה וצירוף שני זולרים עבור "שליח מצוח געלט". בדרך לשם איבר האוירון נפטר והיתה סכנה גדולה לכל הנעים, ורק דרך נס הצליח לנחות בשלום.

יום חמישי, כ"ט מ"ג לкриיאת-התורה על גורל האותיות פ.ג. בעת הגלילה הורה א"ש לנול (הרבי יפ') שיגביר את האבטש של הספר-תורה עד לתחלת שליש העליון. בשעות העזרה נודעה הבשורה הטובה שהערב ילק א"ש - לראשונה מאז ליל טמיע"ץ - לבתו. לкриיאת הערב התמלאה הרחבה שמול 577. ובין שהיו בליל שמיע"ץ באו להשלים את אשר לא זכו לראות עד היום. בשם הרופא התקבקש הקהל שלא להתקרב למוכנות ולהשאייר שביל רחב

בשעה 7:35 נפתחה הדלת. א"ש נראה בפתח והחל צועד באיטיות לעבר המוכנית החונה ליד המדרכה. בידו אוחז מעטפה עצובה. באופן ספונטאני פתח הקהלה בשורת מארש נפוליאון וא"ש רמז בידו להגברת השירה. גם בשכננס למוכנית המשיך לרומו בתנועות ידייו להגברת השירה. המוכנית זהה ורבים נטהפו למעגל היוקדים בשמה ובכתולבות. אחרי ומין מה יצא הרבנית מ-

577 ונעשה אף היא (אומרים שכasher ראתה

הרבנית את השמה והיוקדים התבטהה

שעד עתה לא העריכה עד כמה עזה אהבת

החסירים לא"ש).

השמה והיוקדים נשכו ב-577 במשך

בנייה גדר אבני יפה ומחודרת, וכן שער יפה שורכו המعبر בין חצר הכלול ל-577.

באוהל כ"ק אדרמור' (מהורי"צ) נ"ע נערכו שיפוצים במקום בו עמד א"ש. הקירות נבנו מחומר מיוחד שיקם מפני קור וחום. חיבורו לשם קווי חשמל כדי שוכבו להשתמש בחורף בתנור חימום ובקיום מזון קיורו. גם התקינו הלונות מיזוחים הניתנים לשגירה שיגנו מפני הרות על דוח הפעולות ביום אלו הויאל א"ש לענות: "נת' ות'ית' ודבר בעתו - בהמשך לשכ"מ ר"ח כסלו (כולל יט בו) אoxicrh עה"צ".

יום רביעי, כ"ח מ"ה בבוקר הדרפה ידיעה למספר בחרים שא"ש יברך במשר היום בבניין הספריה הסמוך ל-577 כדי לראות את כתבי היד שהגינו מפולן. תחילת נשמר הדבר בסוד ורוק אלו היהודים תפסו עמדות צפיפות משמעות הבוקר, כדי שיוכלו לראות את א"ש בלבתו. לקריאת העזרים הורחב במקצת ציבור ה"יודיעים" וربים שהבחינו בהתחלשות תפסו אף הם עמדות עפי. בשעה 2:40 נפתחה דלת 577 וא"ש יצא, בלוויית הד' רזניק, לבניין הספריה. א"ש החל באיטיות וכל הדרך שוחח עם הרופא. אחורים הלויכו חבריו המזקירות הרב גורנر והרב קלין וכן הד' לב אחרי שנכנס א"ש לבניין הספריה נפוצה מיד הידיעה ורבים, גם אלו שלא מאן"ש, חחלו לנוחר ל-577 כדי לראות את א"ש כשהוא חוזר לחדרו. אמרים שזו הפעם השנייה שא"ש מבקר בבניין הספריה והפעם הראשונה הייתה כי"א ניסן תשל"ב בספריה ישב א"ש ורדף בכל הכתבים, כשהוא מתעכב בקריאת כמה מכתבים שלחו לאדרמור' (מהורי"צ) נ"ע. כן קרא אגרות שכתב הגאון הרב אלחנן וסרמן ה"ה. בשראה עליים מספר "עץ חיים" ישן, אמרה: "עם אוין א טיינערע זאן, מען זארכ' דאס ליינ

"מסיבת שבת", בזיוון היום המיווה. בשעה 4 התפללו מנוחה עם אד"ש בזאל למללה ונכנסו רק אברכים על פי רשיימה שהוכנה ביום שישי. אד"ש עמד במשך כל זמן קריאת-התורה (כמו ביום שני וחמישי), למיטה נמשכו בזמן זהה השמחה והריקודים. ריקות ספורות לפני צאת השבת נודע לנצחאים בזאל למללה אשר אד"ש עמד לצאת להפלית ערבית, בפעם הראשונה מזו הארוע הירושאי, מיד נסגרו דלתות הזאל והוכנו הכסא והסתנדור. אחרי הבדלה חור אד"ש לחדרו וכעבورو בשעה נטע לבתו. קחל גדול התאסף ברוחבה 577 כדי לראות את אד"ש נושא ההתחווערות בזאל למיטה הייתה בעיצומה וכולם יצאו החוצה בשירה ובריקודים. כשיצא אד"ש רמו בידו להגביר את השירה וכולם העטרפו למעגלי הריקודים. גם בהיותו במכונית המשיך לעודוד בידו את השירה.

יום ראשון, יי' כסלו: בערך בשעה עשר הגיעו אד"ש מביתו. בנסכנס ל-577 חירות עבר הרדר רוניק.

היום נכנס אד"ש לחדר הקטן לתפלית מנוחה עם הציבור, לראשונה מזו הארוע הירושאי הקחול הי' קטן ולבן על אף שעדרין נכנסים על-פי הגורל, והורשו להיכנס הפעם גם שאר הבחרים. אחרי התפללה פנה אד"ש אל הרוב חודקוב ודריבר עמו ואחר-כך יצא את הזאל וחזר לחדרו.

אחר-הצהורים נכנס לחדר אד"ש הרב בנימין גורדצקי ושהה שם בשעה וחצי, בשעה 5:55 נטע אד"ש לבתו.

יום שני, ד' כסלו: בשעה הרגילה הגיעו אד"ש ל-577 ונכנסו לקריאת-התורה. את הגרטל לבש בזאל (לראשונה מזו הארוע הירושאי, שמאו נכנס תמיד בשזהגרטל כבר עליו).

בשעות הבוקר נכנס אל אד"ש לביקור רופא מומחה מבוסטון. בעת ביקורו נכח גם

כל הלילה. משקה נשפך כמיים. היו משירי שמה"ת וגם ערכו "סדר הקפות", כהמשך לליל שמע"צ... בשעה 9 החלו באmittת פסקוי "אתה הראית". הפסוקים נמכרו תמורה סכומים לא מבוטלים והכسطן הוקדש לקניית משקה וסעודת הודי' לה' על חסדו הגדול אשר גמלנו. רבים מאנ"ש הביאו מabitיהם ומחנויותיהם מכל טוב, בשאר, דגימות, פירות, מיני מאפה ומשקה ועוד ועוד. במשך כל הזמן שרו וركדו כבשmach"ת. בבית-הכנסת למיטה התווועדו הרב שלום מרוזוב והרב יצחק שפרינגר עם תלמידי הישיבה עד לאור הבוקר.

יום שלישי, ריח כסלו: בבוקר עמדו רבים מחוץ לבית-הכנסת, לבושים בטלית ועתורים בתפליין, מתקבלים לבוא אד"ש מביתו. אד"ש הגיע בשעה 10:10, נכנס לקריאת-התורה ועלה לתורה. רבים יצאו היום עם הטנקן לחוצאות ניו-ייאר크, הניחו עם מאות אנשים תפילין ועסקו בשאר המבצעים.

שבת פרשת תולדות ב כסלו: במשך כל השבת שהה אד"ש בחדרו ב-577, ולא הלק לבתו עד מוצאי-שבת. את תפilioת השבת התפללו בזאל למללה (ולא למיטה כפי שהשיבו שי' מעתה). בתפilioת השתתקף מניין מצועדים מאנ"ש שנבחרו על פי התור. לשחרית של שבת נכנס אד"ש לקריאת-התורה. באmittת המפטיר בכח שאמר את הפסוק "ועיניכם תראניה גוי", ועוד פסוקים שאחריו זה [באחד הימים נרשם שכך הי' גם בשנים קודמות]. חור לחדרו אחריו החציז-קדיש שלפני מוסף.

בזאל למיטה התקיימים קידושא רבה על-ידי אנ"ש ובairagon הגבאים לרוגל המאורע המשמה של ר"ח כסלו. רבים סעדו את כל סעודות השבת ב-577. השמחה הייתה רבה ומקה נשפך כמיים. זקני המשפיעים והתוועדו עם אנ"ש במשך כל השבת. גם ילדים הוכנה תוכנית מיוודהת, מעין

עצמו ואחת שיקח עמו ויראה שם (לא אמר למי), להו היו מצורפים שני דולרים.

יום חמישי, ט' כסלו: גם היום (וכן בחקופה הקרובה) הגיע בלוויית הד"ר רוניוק ושוחח עמו בדרך ל-55. בשעה אר"ש לחת צדקה בהול של 500 אוחז בזואל הקטן באמרית קדיש וא"ש המתין עד לטיסומו.

לחפילת מנוחה לא נכנס א"ש אך נודע שיבנס לתפילה עברית עם הבחורים בשעה שמנונה. ברבע לשמונה פינו את הזואל הקטן כדי שיוכלו לסדר ולהוציאו את השולחנות באופן שלא היה דוחק מדי ופתחו את החלונות כדי שיוכנס אורויר טרי. לתפילה נכנסו רק התי' ששם עלה בגROL, וכן כמה אורחים מאג"ש. שאר הבחורים התפללו בפרודורו.

שבת פרשת ויצא, ט' כסלו: בשעה 8 נכנס א"ש לאאל והתחילה "לכז נונגה". א"ש ישב במקומו הקבוע על-ידי השולחן. ב"מומו לדוד" קם ונשאר לעמוד ליד השולחן (ולא על יד הסענדר) ופניו לצפון. קודם "בואי בשלום" הסב פניו למזרחה ואז הסתובב לאמירת "בואי בשלום" כשפניו למערב בשיסים הסתובב בחורה ופניו למזרחה ויהמtain עד שהש"ץ סיים, ואז הסב כרגיל לצעד צפון. בתפילה עברית ישב ואחר-כך קם ועמד ליד הסענדרו. אחרי התפילה בירך את כולם ב"גוט שבת". גם השבת נשאר א"ש ב-500 עד מוצאי-שבת.

למהרת כניסה לוואל הקטן לקריית-התורה ועלה למפטיר הפעם נשאר, לראשונה מאוז הארווע הבריאותי, גם לתפילה מוסף וחוז להדרו אחורי הקדיש האחרון, כשהוא מבורך את כולם ב"גוט שבת".

תפילה מנוחה התפללו כרגיל בוואל הקטן. כך גם בערבית, בה זכו להשתתף התלמידים הלומדים במוריסטאון ובאונון פארקווי. בסיום תפילה זו אמר א"ש שני קדושים כי כסלו הוא יארצית דודו הרבה שמואל

הדר"ר רוניוק והוריך לב. גם היום נכנס א"ש לתפילה מנוחה ברגיל (ולא לעברית). בשעה 7 נסע לבתו.

יום שלישי, י"ח כסלו: ביום הגיע א"ש מביתו כמו ביום הקריאה, לערך בשעה 5:30. לפניות ערבית, בשחל לbijto, בשעה 5:05, דיבר על יד הפתח של 500 עם הד"ר חניוק וכשהתיישב ברכב הצדיע לעברו.

יום רביעי, י"ח כסלו: ביום הגיע עם א"ש ברכב בו נסע גם הד"ר רוניוק. א"ש דיבר עמו והמשיכו לדבר גם כשייצאו מהרכב.

היום, לראשונה מאוז הארווע הבריאותי, נכנס א"ש לוואל הקטן לתפילה עברית עם החיבור באמצעות השבוש נכנסו רק אלו שאותיות שם עלו לגROL, ועוד מעטם. אחרי התפילה יצא א"ש על-מנת לנושא ביבו. ליד הרכב עמד הד"ר רוניוק וא"ש דיבר עמו.

יום חמישי, ז' כסלו: גם היום הגיע א"ש ברכבו בלוויית הד"ר רוניוק. נכנס לקריאת-התורה. בשעה לTORAH ומו לעולה לשני שישאר לעמוד על יד בימת הקריאה.

על דוח הפעולות במרבו היחלומיים הוואיל א"ש לענות: "נזה' ות' ת' ודבר בעתו - בהמשך לר'ח כסלו (כולל י"ט בו) אזכיר עה'צ'."

היום נודע שבמושאי-שבת יאמר א"ש שיחיה מחדרו. לפניות ערבית נסע א"ש לבתו ולא נשאר לתפילה עברית.

מספרים שהיום דיבר א"ש עם המזכיר חרב ניסן מינרל בעניין ביקורו של מנהיג מצרים, סאדאת, בארץ-הקדש: "עס פעלט עס נאך אויס צרות, זוכט ער זיך ניעע צרות?". העיתונאי ר' גרשון בער יעקבסון כתוב לא"ש שנטע לסקר את הביקור הניל, וא"ש העביר לו (דרך המזכיר) שני קונגרסים מהשיחה שנאמרה במושאי שבת פ' חוי שרה (בעניין השטחים) את עבור

הימים של שבוע זה). כשהגיעו ל-55 גש ליד הוזל את הוב יעקב יוסוף ואסקין מכפר חב"ד ואמר לו "שלום עליכם און מזל טוב" (郎格 נישואי נכדיו באנגליה). בערב נסע לבתו ולא נכנס לערבות. עמו ברכבת נסע הד"ר רזניק. גם היום נסע רק עד רחוב ברוקלין והמשיך בהיליכה, עם הד"ר רזניק, לבתו.

יום רביעי, יג כסלו: כשהגיע בבוקר היומי ברכבת הד"ר רזניק וריברו ברוך ל-770. ליד הפתח נעצרו וריברו כחמש דקוט. בשגען ליד הקופה תחת צדקה נתן מטבעות לכמה ילדים שיתנו לצדקה (היו שם ילדים למרות ההחלה להשתדל להמנע מוה, כדי שלא להטריח את אד"ש).

בשעה 7:30 נסע לבתו ולא נכנס לערבות.

יום חמישי, יד כסלו: קרייאת-התורה ומנהה בשעות הרגילות. לא נכנס לערבות. מספורים שהבוקר, בעת שלך הד"ר רזניק עם אד"ש עד לשדרות איטשען פאראקווי, הוא שאל את אד"ש שתי שאלות בנמשל לגבי אהרון הכהן. הד"ר שאל: לכארהה הרצין של אהרון להיבנס לקודש-הקדושים לא היו עניין של קריotorות, "צונן", אלא אדרבה, חמימות. אד"ש ענה לו: היה שהוא רצה להיבנס סתום, שלא על-פי העיזו, הרי זה עניין של "צונן" (נוסח אחר: מה הדמיין בין העמאנן דאהון לחולה, הרי חולה מתחילה אוכל או שוכב במקום קר ואחר-כך נעשה חולה, משא"כ באחרן הוא להיפך, שכבר מתחילה הוא בעמאן "חולת אהבה"). וביאר אד"ש: בגין זה אין המשל דומה לנמשל, שהרי אין הבונה שהוא דומה בכל הפרטים, רק לעניין זה שצרכיהם באווארגען שלא יהיה עניין שהוא שלא

שניאורסאהן ע"ה, בשנת תש"ד, ראה 'בית משה' גל' 303 ע' 65]. בסיום התפילה יצא לקידוש לבנה ואמר את הקדיש שאחר "עלינו". ההנחה בסיום אמרות הקדיש: "עשה", מטה ראשו לימיין, "שלום", לשמאל, "במורומיו", למזרת. בסיום, באמירת "ישראל", מגבי' קצת עקביו.

בשעה 7 דבר ריבר אד"ש מחדרו דרכו המוקול. תחילתה هي מאמר בעין שיחה ד"ה "ושבתי בשלום וגורי", במשך שעה ורבע. אחר-כך דיבר בעניין ביקורו של סדראת, שאין להתפעל מזה ועל הרובנים להביע דעת תורה שאסור להזיר שטחים. הדתוועדות הסתיימה בשעה 20:9. השיחה הייתה ללא הפקות.

יום ראשון, יי כסלו: אד"ש נכנס לתפילה שחרית ואמר את הקדישים (마היר שיר של יום עד קדיש האחרון). כיוון שלא הי' קהל גדול יכול כולם להיבנס. אחרי התפילה בירך בברכת מזל-טוב את משפחת הרוב זאב וואלף ולמנוב (מכפר חב"ד), לרוגל נישואי בתם בעוד יומיים.

لتפילה מנהה נכנס בשוואו כבר חגור בגרטל. אמר קדיש לפני התפילה ושני קדישים שבסוף ערבית ברוגיל,

לרגע חג הגאולה של אדמור"ר האמצעי נערכו התוועדות הטידים ב-770. בזאל הגודל התוועד המשפייע הרוב פרץ מאצ'ין, ובזאל הקטן התוועד המשפייע הרוב שלום מארווזוב

יום שני, יי' כסלו: אד"ש נכנס לקרייאת-התורה ולהתפילה מנהה בשעות הרגילות. הימים לא נכנס לערבות. בערב נסע לבתו עם המכונית עד רחוב ברוקלין, ומשם המשיך לבתו בהיליכה.

יום שלישי, יי' כסלו: בבוקר יצא מביתו שברחוב פרזידנט וહלך עד לשדרות איסטערן-פארכוי פינת רחוב ניו-יארק, שם נכנס לרכב ונסע עד סל (כך הי' הסדר ברוב

למכוניות פגש את הילד של מ.ס. וניפק לו פעמיים לשולם. הילך לא הבחן בבר ואד"ש נופף פעם שלישי, עד שראתה,

מספרים שהרבנית אמרה שאד"ש עדרין לא החליט אם ירד להתוועדות י"ט כסלו אל הזואל הגדול.

יום ראשון, י"ז כסלו: שחירית ומנהה ברגיל, לא נבנס לערכיה ונסע לבתו בשעה 7:30.

יום שני ח"י כסלה היום הילך אד"ש ברוגל מביתו עד ס.ז. המכוונית נסעה לפניו וליוותה אותו. לצדו הילך הרדר רוניκ ששותח עמו. נבנס לקריאת-התורה, לקרהת י"ט כסלו הגיעו אורחים רבים והרב בריבוי ברוכות "הגומל" בסיום הקריאה.

בשעה 6 בערב התפללו ערבית בגין-ען-התחתון במניין מצומצם. בסוף התפילה אמר אד"ש שני קדרשים [י"ט כסלו הוא יארצייט דורתו הרבנית מרם גיטל שניאורסאךן ע"ה, ראה 'בית משה' גל' 303 ע' 65].

יום שלישי, י"ט כסלה: אד"ש נבנס לתפילה שחירית ואמר את הקדושים (מאחר שיר של יום עד קדיש האחורי). בשעות הבוקר נבנס המזיבור הרב יהודה לייב גרונר ובירש שהיום תקיים ההתוועדות למיטה בשעה 9. תוך דקוט ספורות כבר בשעה הבשורה הטובה בכל העולם. סגורו את הזואל הגדל כדי לאפשר סיורו השולחנות. השולחנות טודרו כך שכל המערבים הורחבו, כדי לאפשר כניסה ויציאה בחופשיות. תחת ביתם ההתוועדות נערך נקון יסוד. סודר שלל הכינה יהיו אך ורק מקומות ישיבה ווקשתי שורות של ספסלים, כדי שהמעבר יהיה רחב ככל האפשר.

למרות שבאופן רשמי פורסם רק עתה על קיום ההתוועדות, הרי שההכנות לה החלו כבר כמה ימים קודם לכן. מטעם "עוד המסדר" מונו סדרנים שהיו אחרים על שמירת הסדר ובין היתר ישבו גם: א) שלא

כדבאי. עוד שאל הדר על המבוואר בשיחה שהחלק הראשון של המשל, "אל תאכל צונן",קשה יותר מהחלק השני, "אל תשכב בטחב", ולכארה, על-פי חוקי הרפואה, נראה היפך, לשכב בטחב קשה יותר מאכילת צונן. על זה השיב לו אד"ש: כמובן השכיבה בטחב יש עצה להתקשות היטוב, אבל אכילת צונן חזרות לתוכו. הדר אמר לאד"ש "מול טוב" לרוגל י"ד כסלה, יום הנישואין של אד"ש. אד"ש חייך.

ב-5:57 מתכוונים לקראת י"ט כסלה שאד"ש ירד להתוועדות למיטה ולשם כך נערכו בתקופה זו כמה שייפות. המעלית נעצבה בעקבים יפים, ריצפו את בימת ההתוועדות בריצפה חדשה ובנו מעקה חדשה לכל אוורן המדרגות המובילות מהפרוזדור ליד הזואל הקטן אל הזואל הגדל.

יום שישי, ט"ו כסלה: כשהגיע אד"ש מביתו דבר על יד המכוונית עם הרדר רוניκ. שבת פרשת וישלת, ט"ז כסלה בשעה 8 נבנס אד"ש לתפילה קבלת שבת בזואל הקטן, במניין של הבחוירים. הפעם נתנו לבולם להיכנס (כמו בתפלות מניה וערבית ביוםות החול), אד"ש החייש ובש ragazzo ל"מזמור לדוד"ן קם ממקומו ונעמד על יד הסטנדה, אחורי התפילה בירך את כולם ב"גוט שבת", גם השבח נשאר אד"ש ב-5:57 עד מוצאי-שבת.

תפילה שחירית עדרין בזואל הקטן. אד"ש נבנס לקריאת-התורה ועלה למפטיר. נשאר עד סיום התפילה. באמירות תחילים - עמדה. (באחד הימים נרשמה הנהגת אד"ש בסעודת הימים בחדרו: איןנו אוכל מזונות אחרי הקידוש, אלא מיד נוטל ידיו ל"המושיא". בין רגימ לבר אוכל לה ושותה תה).

מנחה וערבית - ברגיל, אחורי התפילה נסע לבתו יחד עם הרדר רוניκ. בדרך

בזה ואמר לו תודה. בין השיחות הורה א"ש לבמה אנשים לומר "לחים" כשהוא מחייך לעברם. להרבה רמו שיאמרו על כוס שלם בינויהם הרב הירשפונג ממונטיראל וראש-הישיבה הרב פיאורסקי. כן חירך עבר הרופאים שישבו מולו.

אחרי "טיסום" ניגש הרב שמחה עלבערג וא"ש הודה לו על בואו וברכו שנשמע בשורות טובות.

ציווה לנו ניגון שלפני מאמר ואחר-כך אמר מאמר ד"ה "פדה בשלום וגוו".

בניגונים שבין השיחות תורה בידיו להגברת שירה. הרבה זלמן טיבל אמר א"ש: "אייר האט דאך היינט יומן חולדה. נו, זאגט לחים". כשמילא הלה חזי כוס אמר לו א"ש Shimelא עד הסוף וחירך אליו חירך רוחב לאחד העיר א"ש שכוסו אינו מלא (הינו שיאמרו לחים על כוס מלא).

בשהגינו לחולקת הש"ס ניגש הרב גורנער ומסר לא"ש עט ופתק כדי לרשום את המסתכת. א"ש פנה אל הרב יאלעיס וביקש ממנו את עט, במידו שנה, ואז רשם על הפטק.

בחולקת הדולרים ניגשו רק אלו שהשתתפו היום במבצעים, ביניהם גם כמה ענקיסטיםمان"ש הנוטעים למבצעים כל יום ראשון. לאחר העוברים שהושיט יד שמאל אמר א"ש שיקח ביד ימין. לאחר שההוא כהן אמר א"ש: "מייטאר זיך ניט משמש זיין מיט א בהן, אבער סייאי דאך לאו זמן עבדה, סייאי דאך בלילה". הרב גורנער שאל האם תחת تحت לעוד ענקיסטים לגשת וא"ש ענה "איך וויס ניט וואס דו זאנגע", ובערו עוד. לרבי יוסף ווינברג נתן חביתת Dolars עבור העורת נשים. כשחזר שאל אותו האם כבר תילק לכולם.

אחר-כך ציווה לנו: ניגון הכהנה. ניגון ד' בכות (בבא רבייעית פעם אחת). "גיע ושורציז", "האָפּ קְאֹזָאָקּ" – ומהא בפיו בהזוק

יעשנו בין כותלי בית-הכnestה. ב) שילדים יכנסו רק בפיקוח הוריהם. ג) צלמים לא ישמשו בפלעש המצלמות. ד) הקהיל לא ישוחח בין השיחות. הוחלט גם להודיע לכל האורחים החשובים והרבנים שלא יוגש אל א"ש בין השיחות.

רבים מאנ"ש יצאו ביום למבצעים ומאות יהודים זכו בהנחה תפילה.

על רק בשעה 7 יצא א"ש לתפילה ערבית (המנין הקבוע כבר סיים את התפילה, כי עד כמהDKOTM לבן לא היה ידוע אם א"ש יכנס לתפילה עם הציבור).

לפני ההתוועדות הכריזו מטעם "יעד המסדר": א) שלא לעשן לפני ההתוועדות כדי שלא להזכיר את האוויה. ב) לומר לא"ש "לחים" רק פעם אחת, כדי שלא לתרת. ג) להשתתף בשירה, כדי שא"ש לא יטרח לעוזר. מטעם "צעיריו אגדת חב"ד" הודיעו שבאמ"ש יחולק דולרים יוגש רק הטנקייטים שנשטו באוטו יום למבצעים.

בדוק בשעה 9 ירד א"ש במעלית בשעמו המוכרים, הרב חורקוב, הרב גורנער והרב קלין. לפני שנכנס א"ש להתוועדות שרו כולם את "מארש נאפוליאון" וכשהא"ש נכנס סימן בידו להגברת השירה. בתוך הקהיל ישבו גם הרופאים, ביניהם גם הד"ר וייס שהגיע במיוחד מישקון להתוועדות (הוא חבוש מגבעת וחגור בגרטל בחסיד) והביא עמו כמה מחבריו הרופאים. צוות הרופאים ישבו כשלואניות אוניות חמוחבות למכשורי רדיו המשדרים תרגום סמולנטיאanganlite.

בין שיחה לשיחה ניגש המוכיר הרב גורנער ומסר לא"ש פתקים שרשמו הרופאים בעת ההתוועדות. א"ש עין בפתחים ואחר הכנסים לטוף סידורו. בשקרה את אחד הפתקים חירך.

אחרי השיחה השני ניגש הרב יאלעיס מפילדפני ומסר לא"ש משהו. א"ש עין

לואל הקטן. אחרי מנהה המתינו הרש"ג בgan-עדן-התהthon עם בקבוק משקה עbor הדינר של הישיבה העומד להתקיים מהר אדר"ש נכנס לחדרו, עירב בבקבוק יין מכוסו ואמר לרש"ג שיחלך חלק כאן וחלק שם ובירכו.

במוצאי שבת, בשעה 7, אמר אדר"ש שיחה מהדרו ומאמר בניגן שיחה ד"ה "שלום רב וגו'". השיחה ארוכה בשעתים.

אחרי השיחה נערבה באולם "יאנו ירושאל" מסיבת מלאה-מלכבה לטובות מבצע נש"ק. אדר"ש נתן השתתפותו בשטרות של דולר אחד, 5 דולר, 10 דולר, 20 דולר, 50 דולר ומאה דולר.

יום ראשון, כ"ד בסל': אדר"ש הגיע מביתו בשעה הרגילה. בשעה 10:45 נסע למקו - בראשונה מאוז האורע הבריאות. במכוונתו נסע גם הר"ר רזניק ואדר"ש דיבר עמו בדרך. בעבור חצי שעה חור.

בשעות הבוקר התפרסמה הבשורה שאדר"ש ירד לתפילת מנהה בואל למטה - בראשונה מאוז שמיini עצרת - לרגל הדלקת נר א' דחנוכה.

لتפילת מנהה הגיעו רביים ונבנו פירמידות כדי שוכלים יוכל לראות את אדר"ש. בשעה 15:3 ירד אדר"ש במעלית ונכנס לבית-הכנסת. במשך כל התפילה, כולל חורת הש"ץ, עמד אדר"ש. אחרי חורת הש"ץ הפנה אדר"ש את ראשו לעבר החנוכיה. את הנרות הדליק הרוב חיים הורביץ (ר' חיים טשנקנטער) ואחר-כך התחילו לשיר "הנרות הללו". כשהגיעו לעל נסיך ועל נפלאותיך" סימן אדר"ש בידו שיגבירו את השירה ושרו כמה פעמים. אחרי קדיש דרבנן התחיל אדר"ש לשיר "על נסיך ועל נפלאותיך" וסיימן שיגבירו את השירה. בחזרה, בשיצא מן המעלית, בירך נושא בנסיעה טובה ונתןليل מטבח לצדקה. בשעה 4 נסע לבתו.

בקשר עם הדלקת המנורה הגדולה (30

וrome בראשו להגברת השירה. ניגן לכתילה אריבער. ניגן שמח"ת (ושרו את הניגון של אביו נ"ע). "הושעה את עמק" - ומהא כפוי. "פרחות תשב".

בסיום התהנותות, אחרי שהוכיר אודזות ברכה אחרונה, התחיל לנגן כי בשמהה צערו" ויצא תוך שהוא מסכן בידו להגברת השירה, כשיצא מן המעלית הי' חיק רחוב נסוך על פניו.

בלילה נשאר אדר"ש ללון בחדרו. קודם ההנתנותות תוכנן לעורך טעודות יהודאה - על ההנתנותות - ב-567, אבל בעת העבריו את המסיבת לאולם "חוובבי תורה", שם התקיימה התהנותות חסידים ואמרי "לחיים" מתוך שירה וריקודים עד אור בוקר. יום רביעי, ב' בסל': אדר"ש יצא למנחה אך לא לעורבית. נסע לבתו לערך בשעה 6.

יום חמישי, כ"א בסל': אדר"ש הגיע מביתו ברגל ובדרך שוחח עם הר"ר רזניק, גם כשכננסו ל-567 המשיכו לשוחח.

אחרי תפילה מנהה נכנסו לגן-עדן-התהthon הרש"ג והగביר מר הלל בערען שהוא מהתורמים עbor הישיבה. אדר"ש שוחח עם כמה דקוט.

בערב הילך אדר"ש מ-567 לבתו ברגל. הר"ר רזניק שוחח עמו והמכונית נסעה לפניהם משך כל הדרך.

יום שישי, כ"ב בסל': אדר"ש הגיע מביתו ברגל ובדרך שוחח עם הר"ר רזניק.

שבת פרשת וישב ביז בסל': קבלת שבת התפלל אדר"ש בואל הקטן במנין של הבחוורים, בשעה 8. אחרי התפילה הורה שיכריזו על זמן אמרת תהילים למחורת בבוקר (שבת מברכים) ואחר-כך בירך את כולם ב"גוט שבת". גם השבת נשאר אדר"ש ב-567 עד מוצאי-שבת.

שחרית - אדר"ש נכנס לקריאת-התורה בואל הקטן ועלה למפטור. גם למנחה נכנס

אחריו קדיש דרבנן השותוב עבר הקhal ונשען על הסטנדרט. הקרייבו אליו את המיקרפון וא"ש הקרייבו לפיו. אחר כךפתח בשיחה תוך שהוא ממשיך ונשען על הסטנדרט. בסיום השיחה אמר שהוות ועוניו של חנוכה הוא להזכיר על פתיח ביתו מבחוץ, لكن יחלק את הזרלים על פתיח בית-הכנסת של ב"ק מ"ח אדרמ"ז.

אחריו השיחה התחיל נגן "על נסיך ועל נפלאותיך" ולקח בידו את הסידור, הספר (שקיים מהברטלבער) וחבילת הדולרים והלך אל פתח הזאלא למיטה – לפני המדרגות העולות לדלתות הראשונות מהכニסה מבחוץ-ל-סלא [הינו הדלתות לפני המדרגות העולות אל הוואל הקטן] ומיר נעמד תור כדי לקבל שער של דולר. בתחילת החלוקה רצץ חברי המזכירות למנווע שלא יעברו הרבה. א"ש הבחן ברכ' ונתן זולר לכל אחד מהמוסכרים באמורו שהיומם זה בלי הגבלות (היאנו, שאין צורך שייעמדו על ידו) ומיד הילכו לעבודתם במזכירות. באמצע החלוקה אמר שיביאו את הילדים ונתן לכל אחד שטר של דולר. אחרי זמן קצר נעצרה החלוקה, כי עבר רק חלק קטן והשאר נמנעו כדי שלא להזכיר על א"ש. בשראה א"ש שיש המונעים מלעbor, אמר: "דו וואס האלען אפ דעם עולם זאלן זיין וויסן או זיין פארטישעפען זיך מיט מיר", והוא על ברכ' פעם נוספת. בשתי הפעםים היו פניו רציניים והצבע על עצמו בשאמו ואט. מיד נפתחו המעצורים וכולם החלו לעבור בשורה מסודרת. כמו נתן א"ש שטר נוסף תוך שהוא למי למסודר זאת. בעת החלוקה שרוא וא"ש סימן בידו להגברת השירה.

בעת החלוקה דיבר עם כמה: לרבי דוד ראסקין אמרו, תוך שהוא עושה תנועה בידיו: "אן קונצץ" (כלומר, ללא הגבלות). גם לר' רוזניך אמר שהיומם זה בלי הגבלות. את הרוב ולמן ליב אסטולין בירך גם בנסיעה טובת. לרבי צבי אלימלך זאנדרהי מארגנטינה נתן

פייט גובה ו-24 פייט רוחב) במנהטן, הורה א"ש שיאמרו שם דרשה וכן יעסקו שם במבצעים. ההדרקה הייתה בהצלחה רבה ונשא דברים הרבה שמואל בוטמן. במקום חילקו לנוכחים נרות חנוכה וחומר הסברה.

יום שני, כ"ה בכסלו, א' דchanoc'h: א"ש נכנס לקריאת-התורה. קראו בספר-תורה של משית.

בבוקר עברה ליד סל' ההלוי של מרota מאצקין ע"ה. א"ש לא יצא [עד תשל"ח יצא כמעט בכל ההלויות שעברו ליד סל']. מנהה התפללו בזאל הקטן. בהדרekt הנרות לא שרו. בזמן השקעה לא נסע לבתו כвшנים קודמות, אלא שבהגייע זמן ערבית נכנס לתפילה ואחרי נסע לבתו להדרkt הנרות חנוכה.

יום שלישי, כ"ז בכסלו, ב' דchanoc'h: אחרי קריyat-התורה דיבר א"ש בגן-עדן-התחtron עם הרוב מרדכי בער טלשעוסקי.

בשבועות הבוקר נודע שהיום יורד א"ש לתפילה מנהה בזאל למיטה, אך סיבת הדבר לא הייתה ידועה. בעהריים הכינו למיטה את מערכת הרמקולים ומהזה אפשר היה להבין שא"ש יאמר שיחה, אך רשות הדבר עדין לא פורסם.

בשעה 15:3 יורד א"ש במלחת לתפילה מנהה, כשהובילו הסידור וחביבת דולרים. כשהיה בדרך למקום עצר אותו חסיד ברטלב ונתקן לו ספר במתנה. א"ש הורה למזכיר הרוב בניימין קלין שיתן לו 2 דולר, והברטלבער נתן לו קבלת. כשהגיעו למקום על יד הסטנדרט פתח א"ש את הספר והסתבל בו לזמן קצר אחרי חזרה הש"ץ הפנה את ראשו לעבר החנוכי והבטיט בהדרקה. המדריך הי' הרוב חיים הורביץ ובכששים התחיל הקhal לשיר "הנרות הללו" (למרות שברגיל לא שרים בהדרקה נר שליש) וכשהגינו ל"על נסיך" סימן א"ש בראשו ובתנוועת ידיו להגברת השירה.

בשם ח'ת', הורה א"ש שימושיו לרוקוד במעגל. באמצעות הריקודים נפל המשם של החנוכי וא"ש הורה באצבעו שייעמידו בו במקומו. הריקודים והשירה נמשכו כשבוע ריקות. אחריו שאמור קדיש דרבנן התחיל א"ש לשיר "על נסיך ועל נפלאותיך" וסימן בידו בחזק שיגבירו את השירה. כשהיה בדרכו החוצה נפל מקל הליכה מירו של אחד העומדים בשביב. א"ש התבונף הרים את המקל ומסרו לבعلיו תוך כדי הליכה. בזאל למטה המשיכו בשירה ובריקודים.

בשעה 5:25 נכנס א"ש לתפילת ערבית בזאל למעלה. בשહר לביתו שרו וא"ש סימן בידו להגברת השירה. על אחת המבוניות הייתה חנוכי (חשמלית) וא"ש הביט עלי.

יום שישי, ב' ט כסלו, ד' דחנוכה: אחרי קריאת-התורה נכנס לחדר א"ש הרוב שלום ודובער העכט עם בנו ובתו. הוא אמר לא"ש פשטיילאך בכמה פסוקים ואחר-כך בקש ברכבה. א"ש אמר לו: "הײַנטעגן מאָל בענטש אוּר אלְיאָן", ודלעה אמרה: "דעָר רבִ זאָל זיך מגלה זיין און פֿינַן אונַן אַנטעגן די גָּאוֹלָה". א"ש ענה: "ס' אַרט מיר ניט אוּוב דָּוָר מֵיר, אַבִּי דָּעָר גָּלוֹת זאָל זיך עֲנוֹרָגָן". בן אמר לו שיעין בהקרמה לוּחוֹר ח'א.

בשעה 5:15 נכנס א"ש לזאל הקען כשהוא לבוש בסיטוט משי לתפילת מנחה של עש"ק, לראשונה מאז האירוע הבריאותי. ישב במקום בו הוא נהוג לשבת ביוםות החול. הדליך נרות חנוכה אך לא שרוא.

א"ש קרא לרי"ו והורה לו לטשט לאחד שנמצא בבית-רפואה ולהזכיר לו שעריך להدلיך נרות חנוכה.

בשעה 5:45 הילך א"ש לבניין הספרייה ובידו מעטפה (אומרים שבתוכה הייתה החנוכי של) והדליך שם נרות חנוכה בפתח החדר של המוכר הרב יהודה קרינסקי. בספרריי שהה שעה ורבע, עד 5:25 במשך

זרל נוסף ואמר שזה בשיל המודינה שייה שם שקט (הכוונה לרעדת האדמה שפקדה את המקום). להרבה ילדים שעברו נופף לשלוט.

בסיום החלקה אמר א"ש: "זאג די בחורדים איז איזער גײַען די פרויעַן". כולם יצאו מבית-הכנסת ונכנסו הנשים וא"ש נתן לכל אחת שטר של דולר. את הגב' טאסאנקא [ששונקין] שאל א"ש איפא בנה וכשענתה שנגע לחתונה שאל א"ש: "לחתונה של הווניקס? ונתן לה בשביבו עוד דולר.

כשיטים חלק לנשים נכנסו שב אנשי שעדיין לא קיבלו. החלקה הסתיימה לערך בשעה 5:30 ואחר-כך נכנס א"ש לתפילת ערבית בזאל הקען ובשעה 6:00 החל לbijתו.

יום רביעי, ב' ט כסלו, ג' דחנוכה: א"ש הגיע מביתו בשעה הרגילה. נכנס לתפילת מנחה אך לא לערבית. הילך לבתו בשעה 5. **יום חמישי, ב' ח כסלו, ד' דחנוכה:** א"ש הגיע מביתו לקריאת-התורה בשעה הרגילה. לערך בשעה 11 נסע למוקה ועמו נסע חד"ר רזניק, חור כבעור חצי שעה. בשעה 1:10 נסע א"ש לאוהל - בראשונה מאוז הארע הרבאיות. עמו נסעו חד"ר רזניק והד"ר לב. בשעה 4:25 חזה

لتפילת מנחה ירד א"ש במעלית אל הזאל הגדול. בית-הכנסת הי' מלא מפה לפה, על השולחנות ועל הפירמדות. אחרי חורת הש"ץ הפנה א"ש את ראשו לעבר החנוכי, שרוא "הנרות הללו" וכשהגיעו לעל נסיך" סימן א"ש בידו בחזק שיגבירו את השירה. אחר-כך סימן בידו שירקו בו עיגול והורה לעומדים על הפורמודות והספלהם שיידו ויצטרפו לירוקוד. לכמה נשים הורה שייצאו ממקומות בין הספסלים ויצטרפו אף הם. השמחה הייתה כמו בשמחה-תורה וכולם רקדו ושרו במעגלים. כשעמדו במאוץ לאות את א"ש מוחא בפיו בחזק, כמו

ניגונים אלו מוחא כפיו בחזוק. בסיום התהוודות, טרם צאתו, החל לנגן "כפי בשמחה תצאו". לפני שירד מהבימה נגען "שלום עליכם" לכמה אנשימים, ביניהם העיתונאי משה אישין (מעיתון 'הצופה').

אחרי התהוודות הכריז המזcur הרב גורנער שא"ש אמר שיבולים ללבת הביתת ולא ייחכו (שכן בדרך כלל אחרי ההתוודות רגילים לחוכות שא"ש יسع לבתו) בשעה 10:30 נסע לבתו. בחוץ עמד הרב בנימין אלטהייז והרב עשה לעברו תנעה בידו ואמר: הרי צרכיהם לכת לשם יהודים.

יום ראשון, א' טבת ו' דצמבר, ב' זראש חדש: א"ש נכנס לקריאת-התורה בשעה הרגילה, אחרי הקראיה אייחל לאחד "מזל טוב".

משך הדיבור התמלאה הרוחבה שלפני 500 אוטובוסים שהביאו ילדים הלומדים משך השנה בתמי-הספר הכלליים ובימי רביעי למדריכים במסגרת "שליח" (שיעוריו לימודי הדת) שעת יהודות. הילדים באו להשתתף במסיבת חנוכה שתערך ב-5.7. כן באו הילדים מהקהילות הראשונות במוסדות השכונה. בימת התהוודות קושטה ולפניה הילדים נערכה העגה בליווי תזמורות. הרוב יעקב יהודה העט ריבר לפניו בענייני דיומא. מסיבה רומה לילדות התקיימה בבניין "ופרצת". לפני מנהה הגיעו הילדיות ל-5.7 והתיישבו לצד המערבי של בית-הכנסת, כשהמחיצה מפרידה בין ובין הילדים.

בשעה 10:30 פתחה התזמורת בשירה ובניגן "נודע ביורה". הילדים שרו והבנו מהאו כפים. א"ש נכנס לבית-הכנסת ובמשך הרך עד שעלה על הבימה המיווחת שהוקמה – כדי שכולם יוכל לראותו – עוזר את השירה. בשעה לבימה הסתובב לעבר הילדים ומוחא כפיים במש

הזמן זהה נכח שם גם המזcur הרבה בנימין קלין.

שבת פרשת מקץ, ל' כסלו, ר' דצמבר, א' דרכו עבד: קיבלת שבת התפלל א"ש בזאל הרי הקטן במנין של החזירים, בשעה 8. בזאל הרי חושך היה והחשמל לא פעל וא"ש הביט בתמונה. אחר-כך נדלק החשמל. בסיום התפילה הביט משך זמן על החנוכי שבזאל. אחרי התפילה בירך את כולם ב"גוט שבת". גם בשבת נשאר א"ש ב-5.7 עד מוצאי-שבת.

שחרית – א"ש נכנס לקריאת-התורה בזאל הקטן ועלה למפטיר. אמר את ההפטרה של שבת חנוכה ואחריו פסוק ראשון ופסוק אחרון מהפטרת שבת ראש חודש, ואחר-כך פסוק ראשון ופסוק אחרון מהפטרת מחר חדש. ב"הוא אלוקינו" שבתפילה מוסף עשה סימן שיישרו.

בשעה 4 נכנס לתפילת מנוחה בזאל הקטן. ב"אשרו" ו"זבא לציון" עמד ובקריאת-התורה ישב עלה לתורה ואחריו ההגבחה הקיף את הבימה והזoor למקומו, שם הביט על גלית הספר.

תפילת ערבית בזאל הקטן. לפני "עלינו" הדליקו נרות חנוכה ושרו "הנרות הללו". ב"על נסיך" סימן בראשו ובירדו להגבר את השירה.

אחרי התפילה הביא הרב יהודה קרינסקי מהספרייה לחדר א"ש את החנוכי בה הרлик אתמול. את הנרות הדליק א"ש בפתח החדר.

בשעה 7 ירד א"ש לתהוודות בזאל הגROL. בתהוודות זו מאוד שמה והקהל שר במשך כל הזמן, מבלי שאר א"ש יצטרך לעודד את השירה. א"ש ציווה לנגן ניגון שלפני מאמר ואחר-כך אמר מאמר ד"ה "תיר מוצאות נור חנוכה". כן ציווה לנגן: "הושיעה את עמר", "פרוזת תשב", ניגון שמחה-תורה (ושרו את הניגון של אביו נ"ע). כשרו